

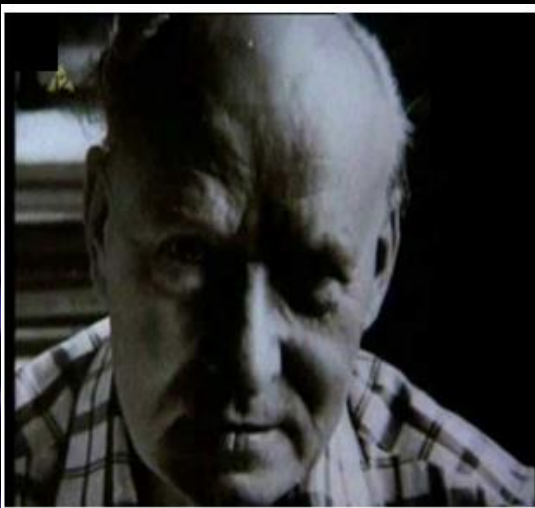
PROJEKTOWANIE BEZPIECZEŃSTWA MORSKIEGO PAŃSTWA ŚREDNIEGO – WYMIAR OBRONNY

Kmdr por. rez. dr inż. Bohdan Pac

RADA BUDOWY OKRĘTÓW

POLSKIE LOBBY PRZEMYSŁOWE

*ZROZUMIENIE UMOŻLIWIĄ ZASTĄPIENIE
NIERACJONALNYCH DZIAŁAŃ LUB
BEZRADNOŚCI PRZEZ DZIAŁANIA RACJONALNE*

Prof. Marian Mazur

MODEL REFERENCYJNY PROJEKTOWANIA BEZPIECZEŃSTWA MORSKIEGO PAŃSTWA

USTALENIE POŁOŻENIA – POŁOŻENIE PAŃSTWA
ORAZ CELE GŁÓWNE W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA
MORSKIEGO

ANALIZA STRATEGICZNA – STRATEGIA
NORMATYWNA ROZWOJU W OBSZARZE
BEZPIECZEŃSTWA MORSKIEGO, WYTYCZNE DO
OPCJI STRATEGICZNEJ

WYZNACZENIE OPCJI STRATEGICZNEJ – CELE
SZCZEGÓŁOWE, OPERACJONALIZACJA CELÓW

IMPLEMENTACJA OPCJI STRATEGICZNEJ –
WYMAGANIA DO REALIZACJI OPCJI, PROGRAM
MODERNIZACJI / ZARZĄDZANIE REALIZACJĄ TEGO
PROGRAMU

USTALENIE POŁOŻENIA

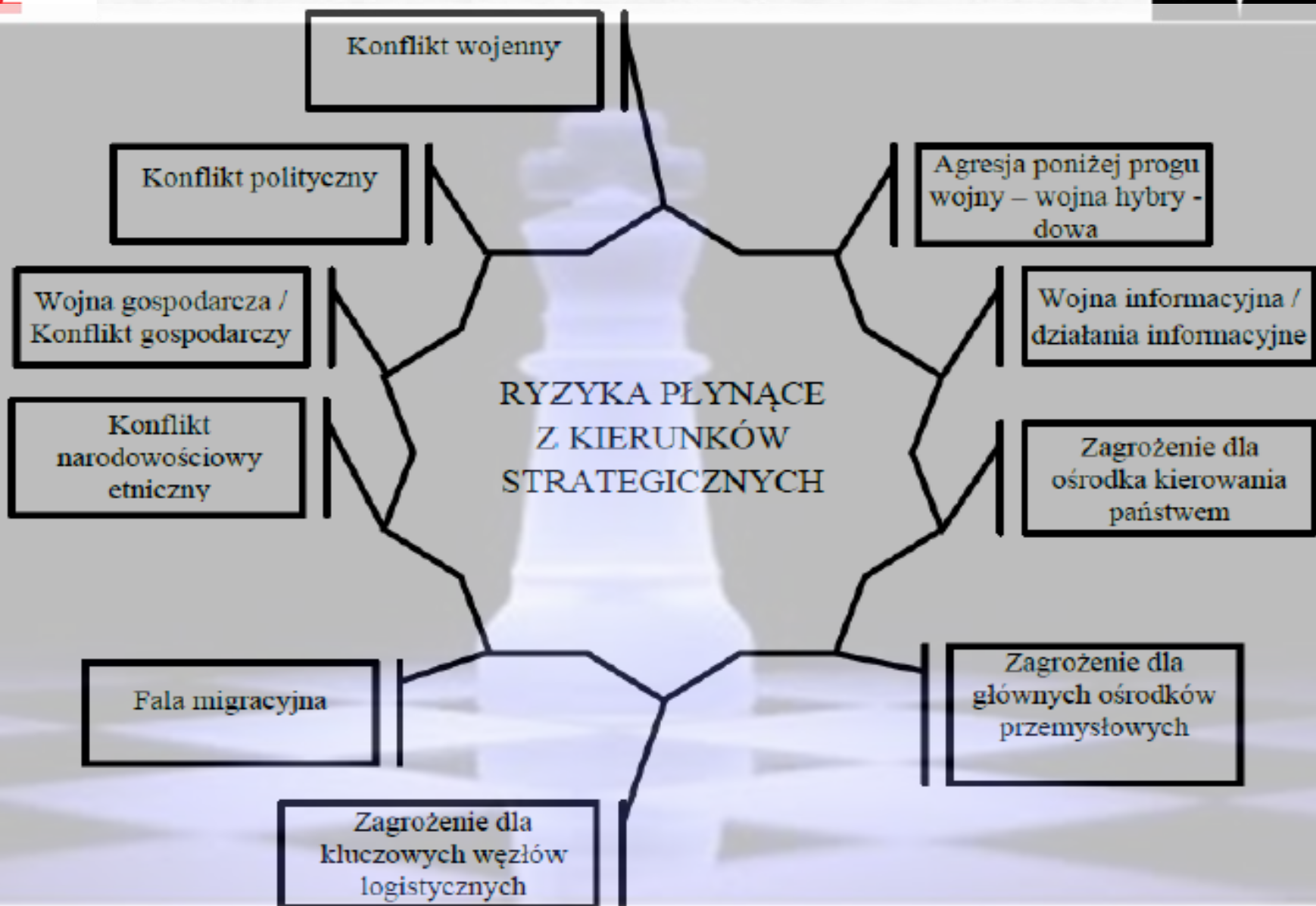
ANALIZA RYZYK NA STRATEGICZNYCH
KIERUNKACH OPERACYJNYCH (SKO) - FMEA

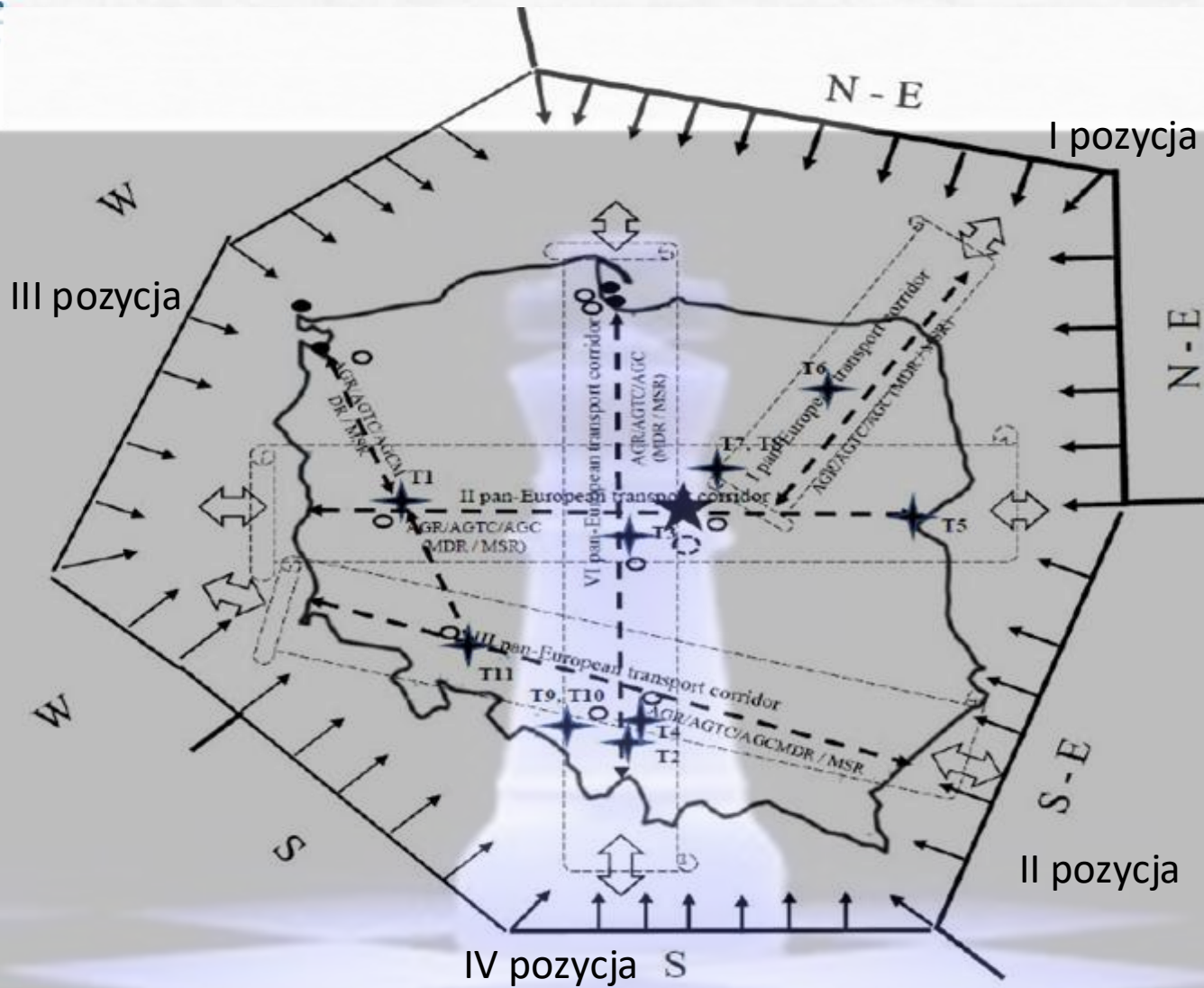

STRUKTURYZACJA OTOCZENIA – ANALIZA
BEZPIECZEŃSTWA MILITARNEGO W BASENIE
MORZA BAŁTYCKIEGO

USTALENIE CELÓW GŁÓWNYCH PAŃSTWA W
OBSZARZE BEZPIECZEŃSTWA MORSKIEGO

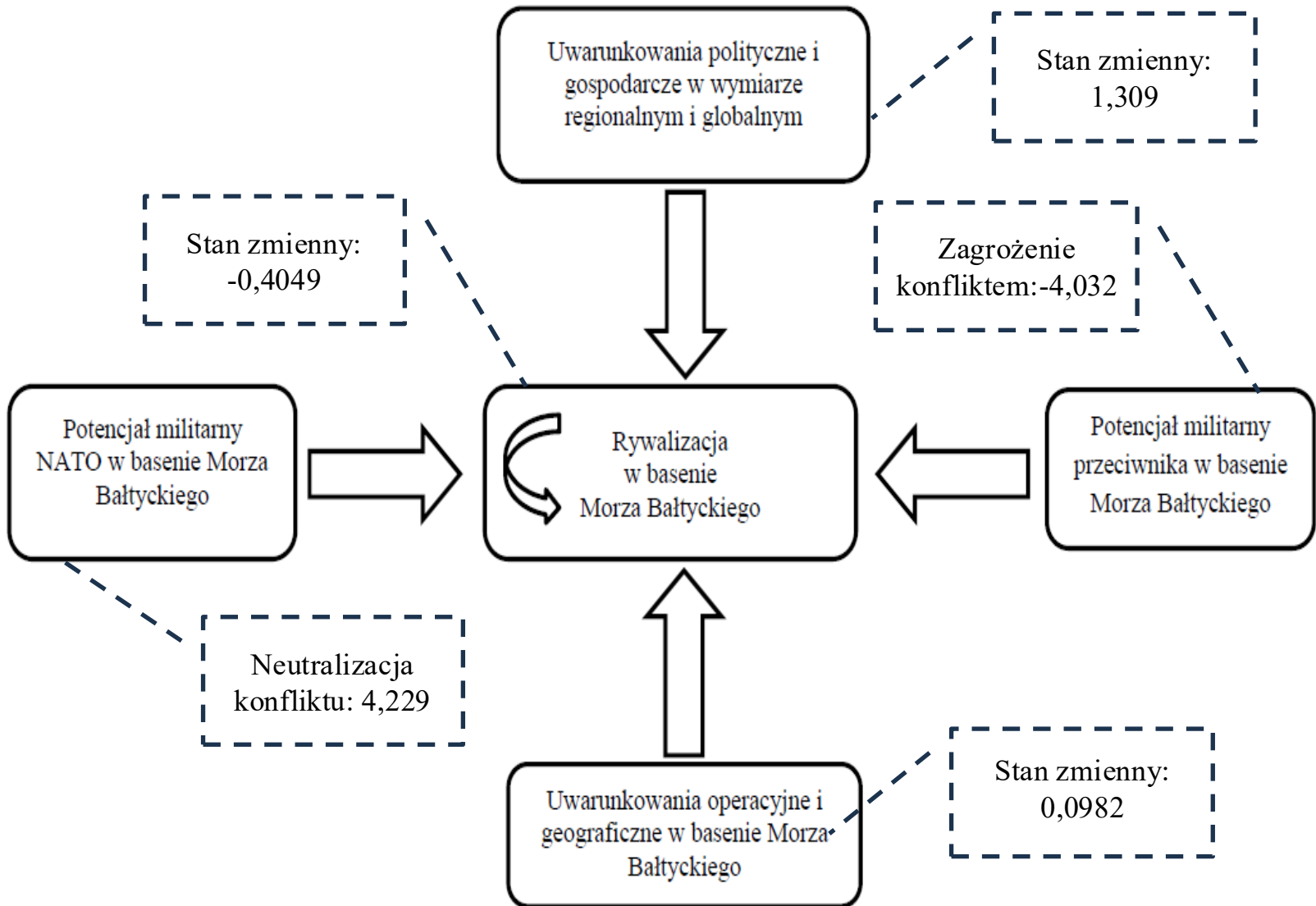
Legenda:

●	- SPOD/SPOE – Morski Port Wyladowania/Zaladowania	AGR	Główne międzynarodowe linie transportu samochodowego
○	- APOD/APOE – Lotniczy Port Wyladowania/Zaladowania	AGTC/AGC	Główne międzynarodowe linie transportu intermodalnego / kolejowego
★	- kluczowy terminal intermodalny na głównych szlakach transportowych	MDR/MSR	Główne drogi rozwinięcia operacyjnego sił / Główne drogi zaopatrzenia

ANALIZA POZIOMU BEZPIECZEŃSTWA W BASENIE MORZA BAŁTYCKIEGO

S
T
R
U
K
T
U
R
Y
Z
A
C
J
A

O
T
O
C
Z
E
N
I
A

Identyfikacja cech bezpieczeństwa morskiego

Opracowanie kwestionariusza cech ze skalą ocen dot. wpływu na poziom bezpieczeństwa morskiego

Podział cech na grupy – cechy standardowe, cechy ponadstandardowe i cechy wyróżniające

Identyfikacja aktualnego stanu cech ze względu na ich wpływ na poziom bezpieczeństwa państwa (P lub N)

Wycena rzeczywistej wartości cech w oparciu o przyjętą skalę ocen – identyfikacja profilu bezpieczeństwa morskiego państwa

Identyfikacja celów głównych państwa w obszarze bezpieczeństwa morskiego na podstawie aktualnego stanu cech

CELE GŁÓWNE W OBSZARZE BEZPIECZEŃSTWA MORSKIEGO

Zapewnienie obrony i ochrony interesów morskich państwa w oparciu o siły własne i sojusznicze (własne zasoby jak i rozwiązania realizowane w ramach kolektywnej obrony)

Osiągnięcie zdolności do udziału państwa w działaniach militarnych i niemilitarnych na morzu, wynikających z członkostwa w NATO, UE i ONZ.

Zapewnienie bezpieczeństwa systemu bazowania sił morskich

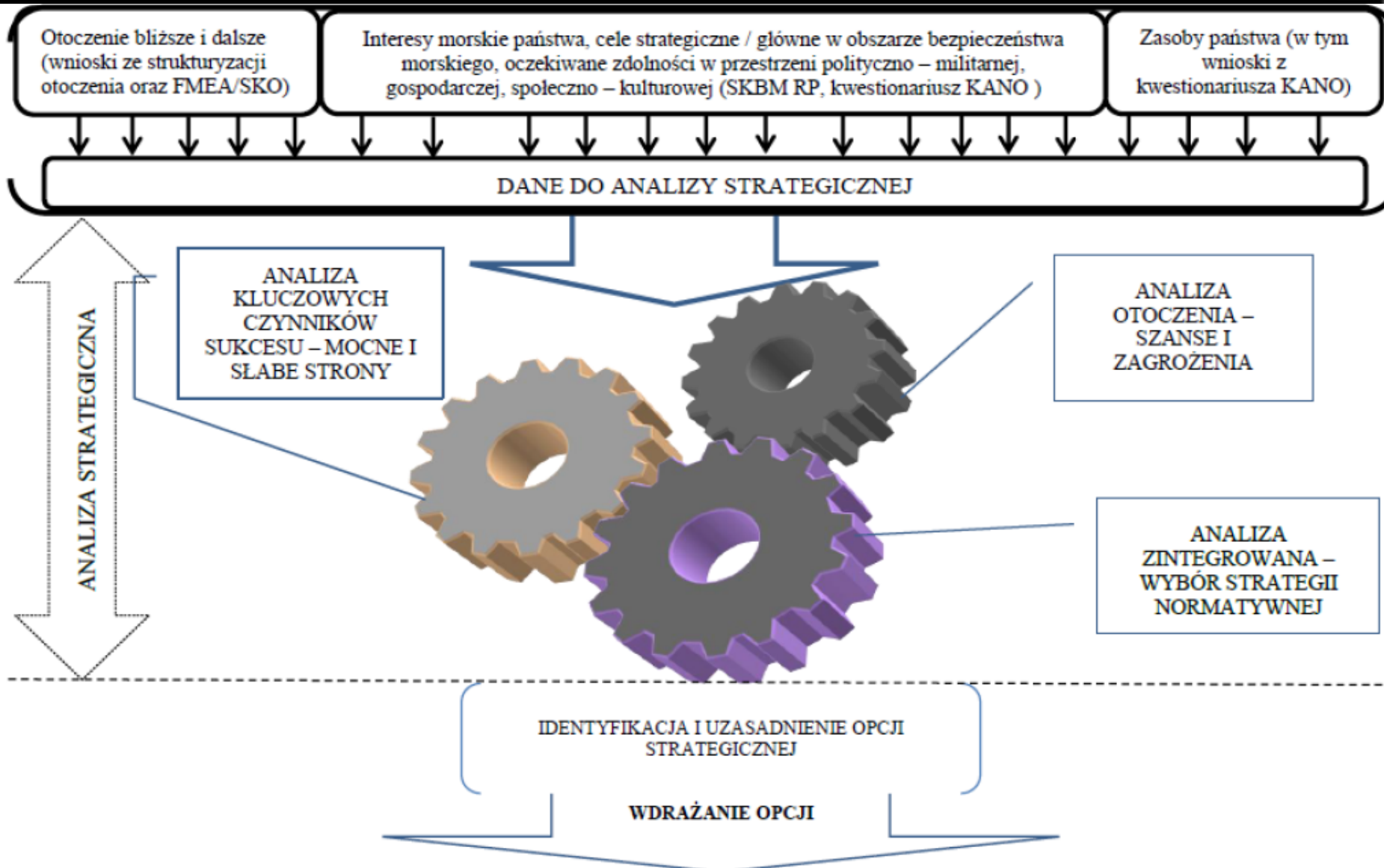
Komplementarność zasobów logistycznych multisektora gospodarki morskiej i sił morskich (rozwój zasobów jako aktywów podwójnego zastosowania)

Zapewnienie bezpiecznego rozwoju i funkcjonowania multisektora gospodarki morskiej, będącej pomostem między gospodarką narodową a gospodarką globalną

Nienaruszalność granicy morskiej, suwerenność nad EEZ i obszarami morskimi

Wsparcie zwalczania zagrożeń chemicznych na Morzu Bałtyckim – neutralizacja zalegającej amunicji chemicznej na dnie akwenu

ANALIZA STRATEGICZNA

WYNIK ANALIZY STRATEGICZNEJ – STRATEGIA PRZEORIENTOWANIA

Symbol	Szanse	Symbol	Zagrożenia
O ₁	Polityczna gotowość NATO do kolektywnej obrony	T ₁	Zagrożenie konfliktem na wschodniej flance NATO
O ₂	Rozszerzenie NATO o Szwecję i Finlandię	T ₂	Zagrożenia działaniami poniżej progu wojny prowadzonymi przez FR
O ₃	Gotowość kluczowych państw NATO do transferu technologii	T ₃	Potencjał militarny Floty Bałtyckiej i Sił Zbrojnych Federacji Rosyjskiej na pn. – wsch. strategicznym kierunku operacyjnym
O ₄	Możliwość rozwinięcia strefy tyłowej w obszarze Meklemburgia – Pomorze Przednie	T ₄	Spadek swobody operacyjnej sił morskich NATO na zamkniętym akwenie Morza Bałtyckiego
O ₅	Długość linii brzegowej państw NATO w basenie Morza Bałtyckiego	T ₅	Sąsiedztwo instalacji wojskowych FB
O ₆	Potencjał technologiczny przemysłu okrętowego i obronnego państw NATO i UE	T ₆	Możliwość powtórzenia uruchomienia instalacji NORD STREAM
O ₇	Potencjał technologiczny przemysłu okrętowego i obronnego Korei Południowej	T ₇	Ograniczenia w dostępności materiałów dla przemysłu obronnego i stoczniowego
O ₈	Sumaryczny potencjał sił morskich NATO	T ₈	Niski potencjał militarny państw bałtyckich
O ₉	Sąsiedztwo systemu bazowania sił morskich Niemiec i Danii	T ₉	Wzrost cen w przemyśle zbrojeniowym
O ₁₀	Utrzymanie kontroli przez NATO na cieśninami duńskimi		

Symbol	Mocne strony	Symbol	Słabe strony
S ₁	Członkostwo w NATO	W ₁	Rozmieszczenie infrastruktury portowej
S ₂	Członkostwo w UE	W ₂	Rozmieszczenie infrastruktury sił morskich
S ₃	Dostępność portów od strony lądu	W ₃	Kondycja rodzimego przemysłu obronnego i okrętowego
S ₄	Inwestycje w obszarze gospodarki morskiej	W ₄	Wielkość budżetu na siły morskie
S ₅	Struktura ładunków obsługiwanych w portach morskich	W ₅	Podatny na spekulacje kurs rodzimej waluty (PLN)
S ₆	Możliwości w zakresie HNS i RSOM	W ₆	Możliwości sił morskich w zakresie ochrony infrastruktury krytycznej
S ₇	Poparcie społeczne dla członkostwa w NATO i UE	W ₇	Obrona powietrzna obszarów morsko – lądowych państwa
S ₈	Akceptacja społeczna dla obecności sił sojusznicznych	W ₈	Poziom zdolności operacyjnych posiadanych przez siły morskie

WNIOSKI - WYTYCZNE DO OPCJI STRATEGICZNEJ

Modernizacja Sił Morskich, zorientowana na potęgowanie zdolności operacyjnych w strefie morsko - lądowej

Pozyskiwanie zasobów do realizacji spektrum zadań narodowych i sojuszniczych w oparciu o alianse strategiczne ze względu na pewne deficyty własnego przemysłu okrętowego i obronnego

Rozszerzenie systemu bazowania sił morskich ze względu na lokalizację instalacji FB FR oraz wymagania HNS i RSOM

Strategiczne inwestycje w obszarze gospodarki morskiej – poprawa dostępności portów morskich oraz integracja infrastruktury transportu morskiego i lądowego

Ochrona morskiej infrastruktury krytycznej, synergia działań sił morskich, administracji państwowej oraz sektora GM zorientowana na finansowanie infrastruktury logistycznej oraz wzrost kompetencji przemysłu okrętowego i obronnego (UE i NSIP).

Zapewnienie wsparcia sił sojuszniczych na Bałtyku do chwili restytucji zdolności obronnych własnych sił morskich

ANALIZA RYZYK I WYZWAŃ W OBSZARZE BEZPIECZEŃSTWA MORSKIEGO – RYZYKA KRYTYCZNE + DZIAŁANIA NAPRAWCZE

ASPEKT EKONOMICZNO - TECHNOLOGICZNY

(A₂):

1. Ryzyko dot. inwestycji w obszarze gospodarki morskiej (R_{21})
2. Niewystarczające kompetencje krajowego przemysłu stoczniowego i obronnego (R_{22})
3. Redukcja budżetu sił morskich (R_{23})
4. Spadek kursu waluty narodowej (R_{24})
5. Niekorzystna struktura ładunków obsługiwanych portach morskich (R_{25})
6. Spadek znaczenia krajowych portów morskich (R_{26})

ASPEKT MILITARNY (A₃):

1. Spadek poziomu interoperacyjności sojuszniczej sił morskich (R_{31})
2. Niedostateczne zdolności w zakresie ochrony morskiej infrastruktury krytycznej (R_{32})
3. Spadek zdolności w zakresie zabezpieczenia logistycznego MNMF (R_{33})
4. Niedostateczny poziom obrony powietrznej obszarów lądowo - morskich (R_{34})
5. Niski poziom zdolności operacyjnych sił morskich (R_{35})
6. Spadek zdolności w zakresie prowadzenia operacji HNS i RSOM (R_{36})
7. Spadek poziomu bezpieczeństwa na granicy morskiej państwa (R_{37})

RYZYKA W ROZPATRYWANYCH ASPEKTACH BEZPIECZEŃSTWA MORSKIEGO

ASPEKT POLITYCZNO – GEOGRAFICZNY (A₁)

1. Osłabienie członkostwa w NATO (R_{11})
2. Osłabienie członkostwa w UE (R_{12})
3. Ryzyko dot. cywilnej infrastruktury portowej (R_{13})
4. Ograniczenia w dostępie do portów od strony morza (R_{14})
5. Ograniczenia w dostępie do portów od strony lądu (R_{15})
6. Ryzyko dot. infrastruktury sił morskich (R_{16})

ASPEKT SPOŁECZNY (A₄):

1. Degradacja poczucia wspólnoty narodowej (R_{41})
2. Spadek akceptacji społecznej dla członkostwa w NATO i UE (R_{42})
3. Spadek społecznej akceptacji dla modernizacji sił morskich (R_{43})
4. Spadek społecznej akceptacji dla obecności sił sojuszniczych (R_{44})
5. Niski poziom świadomości morskiej klasy politycznej (R_{45})
6. Niewystarczający poziom edukacji morskiej społeczeństwa (R_{46})

IDENTYFIKACJA DEDYKOWANYCH OPERACJI SIŁ MORSKICH; IDENTYFIKACJA ZASOBÓW MILITARNYCH SIŁ MORSKICH; IDENTYFIKACJA ZADAŃ SIŁ MORSKICH

SKBM

USTALENIE RELACJI MIĘDZY DEDYKOWANYMI OPERACJAMI A ZASOBAMI SIŁ MORSKICH – WAGA ZASOBÓW SIŁ MORSKICH (Diagram macierzowy)

IDENTYFIKACJA POSIADANYCH SIŁ WŁASNYCH ORAZ SIŁ PRZECIWNIKA W POSZCZEGÓLNYCH KATEGORIACH ZASOBÓW

OCENA SIŁ WŁASNYCH ORAZ SIŁ PRZECIWNIKA W KATEGORIACH POSZCZEGÓLNYCH ZASOBÓW I OGÓŁEM – OCENA WAZONA - WSKAZANIE NAJMNIEJSZYCH I NAJWIĘKSZYCH RÓŻNIC W POTENCJAŁACH.

ZASOBY O NAJWIĘKSZYM WSPÓŁCZYNNIKU WAGOWYM

NAJWIĘKSZE I NAJMNIEJSZE RÓŻNICE POTENCJAŁÓW SIŁ WŁASNYCH I PRZECIWNIKA

WSTĘPNE WSKAZANIE KLUCZOWYCH PROGRAMÓW MODERNIZACYJNYCH

STOPIEŃ ZAANGAŻOWANIA ZASOBÓW W REALIZACJE ZADAŃ SIŁ MORSKICH

STOPIEŃ ZAANGAŻOWANIA ZASOBÓW W OPERACJE DEDYKOWANE

AKCEPTACJA PROGRAMÓW

IDENTYFIKACJA STOPNIA TRUDNOŚCI REALIZACJI PROGRAMÓW

ZASOBY O NAJWIĘKSZYM WSPÓŁCZYNNIKU WAGOWYM

- Air Area Defence Ships, Multi Role Ships, Naval Mine Warfare Units,
- Auxiliary Vessel / Naval Non Combatants; Fixed/Rotary Wing;
- GFSU (NDR); GADU (DYWIZJONY/BATERIE NADBRZEŻNE).

NAJWIEKSZE RÓŻNICE W POTENCJAŁACH NA NIEKORZYŚĆ SIŁ WŁASNYCH :

- Air Area Defence Ships, Multi Role Ships,
- Auxiliary Vessel / Naval Non Combatants
- Fixed/Rotary Wing (lotnictwo bojowe / śmigłowce)
- GFSU; GADU. (NDR / Obrona przeciwrakietowa i p. lot.)

NAJMNIEJSZE RÓŻNICE W POTENCJAŁACH NA NIEKORZYŚĆ SIŁ WŁASNYCH : Naval Mine Warfare Units ; SIGINT / AGI

IDENTYFIKACJA ZASOBÓW KRYTYCZNYCH DLA WŁASNYCH SIŁ MORSKICH – WSKAZANIE KLUCZOWYCH PROGRAMÓW MODERNIZACYJNYCH

MULTI ROLE SHIP
(Miecznik)

*Reaktywacja RU Hel + baza
morska, RU Zalew Wiślany**

**NAVAL MINE WARFARE
UNIT (Kormoran +)**

*Dedykowany siłom morskim
element lotnictwa
wielozadaniowego**

SIGINT AGI
(Delfin)

C

*Obrona przeciwrakietowa i
p.lot. obszarów nadmorskich**

HORIZONT
(NDR +)*

E

*OT – zdolności p.dyw i
przeciwdesantowe*

THIRD GATE

E

(PM USTKA, PB DARŁOWO,
PMB ŁEBA, PIASKI) *

*Relokacja stanowiska
dowodzenia sił morskich na
środkowe / zachodnie wybrzeże*

DOGFISH (systemy
bezzałogowe) *

S

MOSQUITO FLEET

(warmate+ mine warfare) *

Z

Modernizacja

*BL Darłowo – tr. taktyczny i
operacyjny*

DRAGONFLY –
szeroka paleta
zdolności*

C

*Terminal kontenerowy
i nowe podejście do PM
Świnoujście*

OKO SAURONA –
ochrona MCI (w tym
H+N) + Oyster, Krill) *

Z

*Polskie porty morskie w
systemie obrony powietrznej
Bazy SZ USA Redzikowo*

*Jeżeli ARS (Ratownik)
to z możliwością użycia
broni chemicznej*

E

*Kontynuacja modernizacji
infrastruktury transportowej
na Pomorzu + CL Słupsk*

*Jeżeli SUBMARINE (ORKA) to
tylko z RU i BM Hel*

Ó

*Kontynuacja obecności
sił morskich NATO
na Bałtyku*

Ł

O

W

E

SYNTEZA REZULTATÓW ANALIZY RYZYKU
I ANALIZY PORÓWNAWCZEJ STRON
KONFLIKTU

KLASYFIKATORY CELÓW – OPERACJONALIZACJA CELÓW

Reaktywacja Rejonu Umocnionego Hel (1)

Rozwój sił OT w zakresie obrony przeciwdesantowej i przeciwdywersyjnej (1)

Komponent lotnictwa bojowego dla sił morskich (1)

Program Dragonfly (1/2)

Porty morskie w systemie obrony powietrznej bazy SZ USA Redzikowo (1)

Relokacja ośrodka dowodzenia siłami morskimi (1)

Modernizacja infrastruktury transportu lądowego – obszar Pomorza (1/2)

Kontynuacja obecności sił NATO na Bałtyku (1)

Rozbudowa bazy lotniczej Darłowo (1)

Bezpieczeństwo systemu bazowania sił morskich

Sila zależności celu głównego od realizacji celów szczegółowych = 16

Program Multi Role Ship (1)

Program Naval Mine Warfare Unit (1)

Program SIGINT / AGI (1)

Program Third Gate (1)

Program Dogfish (1)

Program Krill (1)

Program Oyster (1)

Integracja system obrony powietrznej w relacji Joint Force – Maritime Component (1)

IMPLEMENTACJA OPCJI STRATEGICZNEJ

Wymagania w obszarze infrastruktury portowej, przemysłu stoczniowego oraz wojskowych przewozów morskich.

Wymagania dot. systemu bazowania sił morskich

System zarządzania ochroną morskiej infrastruktury krytycznej

Ranking programów modernizacyjnych w zależności od wpływu na wyniki analizy strategicznej oraz ochronę środków ciężkości.

Konstrukcja i ranking programów okrętowych (analiza Zadania – Zdolności)

Analiza rynku dostawców oraz wybór dostawców: analiza interesariuszy, analiza portfolio rynku dostaw, analiza kosztowo – jakościowa oraz analiza aparatura – interoperacyjność.

Alternatywnie trójkąt prakseologiczny: wskaźniki koszt – efekt i czas – efekt oraz współczynnik czas – koszty.

MODEL STANOWI WZORZEC POSTĘPOWANIA, ZŁOŻONY Z ETAPÓW PODZIELONYCH NA FAZY Z ALOKOWANYMI METODAMI I NARZĘDZIAMI DO ROZWIĄZANIA POSZCZEGÓLNYCH PROBLEMÓW

PORZĄDKUJE CAŁY PRZEBIEG POSTĘPOWANIA W PRZEDMIOCIE PROJEKTOWANIA, PRECYZUJĄC KOLEJNOŚĆ PRZEDSIĘWZIĘĆ, KTÓRA WYKLUCZA ROZWIĄZANIA PROWIZORYCZNE ORAZ PODEJŚCIE ŻYCZENIOWE, NADAJĄC PROPONOWANEMU ROZWIĄZANIU CHARAKTER KOMPLEKSOWY I SPÓJNY ZE WZGLĘDU NA CHARAKTER STOSOWANYCH METOD I NARZĘDZI, FAKTYCZNE JEGO WDROŻENIE WYMAGA ZAANGAŻOWANIA INSTYTUCJI PUBLICZNYCH NA SZCZEBLU STRATEGICZNYM I OŚRODKÓW EKSPERCKICH